

WIELOSPECJALISTYCZNY SZPITAL W OSTROWCU ŚWIĘTOKRZYSKIM

WSZ/RP/334/2026

Ostrowiec Świętokrzyski, dnia 02 kwietnia 2026r.

Pani
Jolanta Sobierańska-Grenda
Minister Zdrowia

Ministerstwo Zdrowia
ul. Miodowa 15, 00-952 Warszawa
adres e-Doręczeń:
AE:PL-11185-96749-VHSCS-20

Petycja o zainicjowanie prac legislacyjnych celem regulacji zasad kierowania pacjentów do Zakładów Opiekuńczo - Leczniczych

Szanowna Pani Minister

Działając w imieniu Wielospecjalistycznego Szpitala w Ostrowcu Świętokrzyskim, a także w dobrze pojętym interesie społecznym, zwracam się do Pani Minister z prośbą o zainicjowanie prac legislacyjnych zmierzających do uregulowania zasad kierowania do zakładów opiekuńczo – leczniczych pacjentów, którzy nie są w stanie świadomie wyrazić zgody na umieszczenie w tego rodzaju zakładzie, a nie są osobami ubezwłasnowolnionymi.

W obecnym stanie prawnym, kierowane do sądów powszechnych wnioski o umieszczenie w zakładzie pacjenta nieubezwłasnowolnionego ale niebędącego w stanie wyrazić zgody, są niejednokrotnie oddalane przez Sądy z uwagi na ich stanowisko, iż regulacja zawarta w tym zakresie w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 25 czerwca 2012 r. w sprawie kierowania do zakładów opiekuńczo-leczniczych i pielęgnacyjno-opiekuńczych (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1755 z późn. zm., zwanego dalej „rozporządzeniem”) jest sprzeczna z Konstytucją RP i naruszająca podstawowe prawa człowieka.

Tymczasem dobro tych pacjentów, a także ogółu społeczności wymaga, aby pacjenci ci kierowani byli możliwie szybko, bezpośrednio po zakończonym leczeniu do właściwego zakładu opiekuńczo-leczniczego (zwanego dalej „ZOL”) zapewniającego adekwatną opiekę leczniczą. Nie jest bowiem wyjątkiem sytuacja, w której rodzina z przyczyn obiektywnych nie może zapewnić w warunkach domowych należytej opieki i umieszczenie w ZOL jest jedynym rozwiązaniem dla zapewnienia pacjentowi bezpiecznych i godnych warunków życia. Ma to miejsce szczególnie, gdy pacjent wymaga stałej wentylacji mechanicznej lub innego rodzaju specjalistycznej opieki.

Obecnie, aby umieścić ww. pacjenta w ZOL dochowując wszelkich standardów państwa prawa, niezbędne jest uprzednie jego ubezwłasnowolnienie, co wymaga przeprowadzenia długotrwałego postępowania sądowego przy udziale prokuratora i biegłych sądowych. W tym celu Szpital lub rodzina musi zaangażować wiele osób i instytucji, a także zabezpieczyć dla tegoż pacjenta pełną opiekę leczniczą z zajętością łóżka szpitalnego na bardzo długi czas do terminu rozstrzygnięcia, niejednokrotnie trwa to tygodniami, a nawet miesiącami.

**WIELOSPECJALISTYCZNY SZPITAL
W OSTROWCU ŚWIĘTOKRZYSKIM**
ul. Szymanowskiego 11
27-400 Ostrowiec Świętokrzyski
<http://www.zoz.ostrowiec.pl>
e-mail: info@zoz.ostrowiec.pl

Centrala: 41 247 80 00
266 44 40
Sekretariat: 41 266 44 21
fax: 247 80 50

NIP: 661-19-59-864
Regon: 000311473
Konto: Bank Gospodarstwa Krajowego
70 1130 1192 0027 6008 4920 0004

WIELOSPECJALISTYCZNY SZPITAL W OSTROWCU ŚWIĘTOKRZYSKIM

Powyższa sytuacja w sposób oczywisty jest niekorzystna dla danego pacjenta, jak i lokalnej społeczności oraz podmiotu leczniczego, w którego interesie jest aby każde dostępne łóżko do leczenia szpitalnego przeznaczone było wyłącznie na udzielanie czynności ściśle leczniczych. Przedstawiony problem szczególnie nabiera jaskrawości i pilności w przypadku konieczności zabezpieczenia dla tego rodzaju pacjenta respiratora lub innego sprzętu medycznego, który powinien być do bieżącej dyspozycji dla ratowania pacjentów w stanie nagłego zagrożenia życia lub zdrowia.

Dlatego uprzejmie zwracam się z prośbą o podjęcie działań, w tym inicjatywy legislacyjnej celem rozwiązania problemu.

Uzasadnienie

W niniejszej petycji pragnę naświetlić problem, który wbrew pozorom nie jest marginalny, a powoduje zaangażowanie zasobów Szpitala w opiekę nad pacjentem przy użyciu personelu i sprzętu, który powinien być używany przede wszystkim dla ratowania zdrowia i życia w stanie nagłym, a nie tylko opieki pielęgnacyjnej. W efekcie dochodzi do zmniejszenia dostępności świadczeń zdrowotnych dla ogółu społeczeństwa na skutek sytuacji wywołanej niekonstytucyjną regulacją prawną oraz niemożności ustanowienia w krótkim czasie opiekuna prawnego dla pacjenta.

Niejednokrotnie szpitale borykają się z problemem zakończonej hospitalizacji pacjenta, który z uwagi na stan zdrowia nie jest w stanie świadomie wyrazić zgody na przyjęcie do Zakładu Opiekuńczo – Leczniczego. Zdarzają się przypadki, w których taki pacjent wymaga np. stałej wentylacji mechanicznej lub zapewnienia innych świadczeń, których rodzina nie jest w stanie zapewnić w warunkach domowy. Do zapewnienia należytej opieki takim pacjentom dedykowane są zakłady opiekuńczo-lecznicze.

Jeżeli taki pacjent nie posiada opiekuna prawnego (nie został ubezwłasnowolniony) to jedyną podstawą prawną umożliwiającą relatywnie szybkie działanie, bez zaangażowania prokuratora oraz prowadzenia długotrwałego postępowania sądowego, jest procedura przewidziana wyżej przywołanym rozporządzeniem. Istnieją jednak poważne wątpliwości co do konstytucyjności aktualnego rozwiązania. Dlatego sądy rodzinne niejednokrotnie oddalają wnioski złożone o umieszczenie pacjenta w ZOL na podstawie ww. rozporządzenia wskazując, iż zapisane w nim rozwiązanie jest sprzeczne z Konstytucją RP.

Stosownie do art. 33a ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, Minister do spraw zdrowia, po uzyskaniu przewidzianych tym przepisem opinii, określa w drodze rozporządzenia sposób i tryb kierowania osób do zakładów opiekuńczo leczniczych i pielęgnacyjno-opiekuńczych. Aktualnie obowiązujące rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 25 czerwca 2012 r. w sprawie kierowania do zakładów opiekuńczo – leczniczych i pielęgnacyjno-opiekuńczych, w §6 przewiduje możliwość wydania przez sąd opiekuńczy orzeczenia o umieszczeniu pacjenta w zakładzie opiekuńczo – leczniczym. Ponadto brak jest innej regulacji prawnej dotyczącej problemu. Tymczasem umieszczenie pacjenta, bez jego zgody, w ZOL, stanowi de facto ograniczenie jego wolności i praw. Do czego podstawa prawna istnieje obecnie jedynie w randze rozporządzenia, która nie zawiera żadnej szczegółowej procedury czy przesłanek pozwalających na jego zastosowanie. Jak widać jest to konstrukcja, którą można określić jako co najmniej dalece niedoskonałą, a nawet wadliwą prawnie.

**WIELOSPECJALISTYCZNY SZPITAL
W OSTROWCU ŚWIĘTOKRZYSKIM**
ul. Szymanowskiego 11
27-400 Ostrowiec Świętokrzyski
<http://www.zoz.ostrowiec.pl>
e-mail: info@zoz.ostrowiec.pl

Centrala: 41 247 80 00
266 44 40
Sekretariat: 41 266 44 21
fax: 247 80 50

NIP: 661-19-59-864
Regon: 000311473
Konto: Bank Gospodarstwa Krajowego
70 1130 1192 0027 6008 4920 0004

WIELOSPECJALISTYCZNY SZPITAL W OSTROWCU ŚWIĘTOKRZYSKIM

Zgodnie z art. 92 ust. 1 Konstytucji RP, rozporządzenia wydawane mogą być przez organy w niej wskazane, na podstawie szczegółowego upoważnienia zawartego w ustawie i w celu jej wykonania. Natomiast art. 31 ust. 3 Konstytucji RP wprost wskazuje, iż ograniczenia w zakresie korzystania z konstytucyjnych wolności i praw mogą być ustanawiane tylko w ustawie i tylko wtedy, gdy są konieczne w demokratycznym państwie dla jego bezpieczeństwa lub porządku publicznego, bądź dla ochrony środowiska, zdrowia i moralności publicznej, albo wolności i praw innych osób. Ograniczenia te nie mogą naruszać istoty wolności i praw.

Tymczasem umieszczenie pacjenta bez jego zgody w zakładzie opiekuńczo – leczniczym niejednokrotnie traktowane jest przez sądy jako ograniczenie jego praw i wolności. Tym bardziej, że żadna ustawa ani rozporządzenie nie precyzuje przesłanek orzekania o umieszczeniu w ZOL pacjenta bez jego zgody oraz brak szczegółowej procedury, terminu czy sposobu weryfikacji.

W tym miejscu zaznaczyć również należy, iż żadne inne regulacje rangi ustawowej nie mają zastosowania do omawianych przypadków. Art. 32 ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 37 z późn. zm.) przewiduje możliwość wyrażenia przez sąd zgody na wykonanie pacjentowi zabiegu operacyjnego albo zastosowanie metody leczenia lub diagnostyki stwarzającej podwyższone ryzyko dla pacjenta. Dotyczy jednak skonkretyzowanych, jednorazowych przypadków zabiegów lub metod leczenia. Ustawa milczy na temat umieszczenia w ZOL, którego swoją drogą trudno zakwalifikować jako świadczenia określone w art. 32 ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty. Z kolei artykuły 38 i 39 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 917) przewidują możliwość przymusowego umieszczenia przez sąd w Domu Pomocy Społecznej osoby, która wskutek choroby psychicznej lub upośledzenia umysłowego nie jest zdolna do zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych i nie ma możliwości korzystania z opieki innych osób oraz potrzebuje stałej opieki i pielęgnacji, lecz nie wymaga leczenia szpitalnego. Jednak i ta ustawa nie znajduje zastosowania do umieszczenia pacjenta w ZOL, szczególnie, gdy przyczyną niemożności udzielenia zgody nie jest stan psychiczny pacjenta.

Warto w tym miejscu zwrócić uwagę na sposób uregulowania procedury przymusowego umieszczanie w DPS osób na podstawie ustawy o ochronie zdrowia psychicznego. Podstawa prawna, procedura i przesłanki takiego umieszczenia uregulowane zostały w ustawie. Wydaje się zasadnym, aby analogiczne rozwiązania prawne dotyczące umieszczania pacjentów w ZOL, zapisano w akcie prawnym rangi ustawy np. w ustawie o działalności leczniczej.

Postulowana zmiana prawa zapewniłaby należytą ochronę praw i wolności pacjentów, przy jednoczesnym stworzeniu podstaw prawnych do sprawnego, skutecznego kierowania pacjentów do ZOL w sytuacji, gdy jest to medycznie uzasadnione oraz celowe dla dobra pacjenta, a zakończona została procedura leczenia szpitalnego.

Mając powyższe na uwadze uprzejmie proszę o zainicjowanie stosownych prac legislacyjnych celem rozwiązania opisanego problemu, co leży w dobrze pojętym interesie pacjentów i lecznictwa szpitalnego.

**WIELOSPECJALISTYCZNY SZPITAL
W OSTROWCU ŚWIĘTOKRZYSKIM**
ul. Szymanowskiego 11
27-400 Ostrowiec Świętokrzyski
<http://www.zoz.ostrowiec.pl>
e-mail: info@zoz.ostrowiec.pl

Centrala: 41 247 80 00
266 44 40
Sekretariat: 41 266 44 21
fax: 247 80 50

NIP: 661-19-59-864
Regon: 000311473
Konto: Bank Gospodarstwa Krajowego
70 1130 1192 0027 6008 4920 0004